

ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನ ವೈರುದ್ದುಗಳ ಸಂಕಲನವನ್ನೇ. ಹಗಲು ಇರುಳಾಗಳ ಪ್ರಕೃತಿಕ ಸತ್ಯ ಕರುತ್ತೇ ಕೇಡುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಮಾನವೆಯತೆಯ ಆತ್ಮಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಸ್ವಫ್ಱಸುವ ಮನುಷ್ಯನೇ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾ-ಕ್ರಿಯೆದ ತ್ವತ್ತುಪರಿದಿಯನ್ನು ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಮುಟ್ಟಿಬಲ್ಲ. ಈ ವೀರೋಧಾಭಾಸಗಳನ್ನು ಅಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವಗಳ ಜೀಲೆಗೆ ಅಲ್ಲದೆಟ್ವೊ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು; ಆ ಕಣ್ಣಗಳ ನೋಟವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ-ಕಲೆಗಳು ನಿಷ್ಟಳಗೊಳಿಸುವುದು.

ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿನ ವೈರುದ್ದುಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಂಘೋರು ಅನುಭವ ಮಂಂಡಪದಂತಿರುವ ಉಳಿಯ. ಪ್ರಕೃತಿ, ಭಕ್ತಿ, ಅರಿವು, ಜೀಲುವುಗಳ ಸಮೀಕರಣದಂತಿರುವ ಈ ಉಳಿಯ, ಮನುಷ್ಯನ ಮನ್ನಿನ ಸಂಘರ್ಷಗಳ ಯಥ್ರಭೂಮಿಯಂತಿದೆ. ಸಂಘರ್ಷದ ಆ ಮನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಟಿಸಿರುಗಳೂ ಶಾಂತಿ ಪದಗಳೂ ಒಂದರೊಳಗೊಂಡು ಮಿಳಿತಗೊಂಡಿರುವುದು.

ಸಂಘೋರಿನ ಭೂದೃಶ್ಯಗಳ ಜೀಲುವು ಅಸಾಧಾರಣ. ಭೂಮಿತಾಯಿಯ ಮೌಲೆಗಳಿಂಥ ಬೆಚ್ಚಿಗುಡ್ಡಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಒಂದರುವ ಹಾಲಿನಂತಹ ನೀರಧಾರೆಗಳು. ಮಾತ್ರಮಂತಹಲ್ಲಿ ಬಂಯಲು ಬೆಚ್ಚಿಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ಅವರಿಕೊಂಡ ಮರಿಗಡಿಗಳು. ಶಾಂತಸಾಗರದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವ ತಾರಾನಗರದ ನಾಲಿಕ್ಕೆ ಜಲಾಶಯ. (ಪ್ರಟಿಣಿ ಕಣಗಾಲರ 'ಮಾನಸ ಸರೋವರ' ಸಿನಿಮಾದ ಜೀಲುವು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದು ಇದೆ ನಾಲಿಕ್ಕೆ.) ಸಂಘೋರು ಪರಿಸರದ ಸಾಂಪ್ರದ್ಯಂತೆಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಕುಮಾರಸ್ಥಾಮಿ ಮಂದಿರ ಹಾಗೂ ಆ ಕುಮಾರಸ್ಥಾಮಿಯ ಕುಪ್ಪಿನಿಂದ ಹೋರಬಂದ ತಾಯಿ ಪಾರ್ವತಿಯ ಏದಹಾಲೇ ಖಂಧಾರಿಯಾಗಿ ದೇರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಜನರ ನಂಬಿಕೆ. ಬಂಗಾರದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರವನ್ನೇ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ನೂರಾರು ಎಕರೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕರ ಬಿಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ನಂದಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಕೋಳ್ತುರ ಕೇಂದ್ರ.

ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯವೂ ಜೀವನ ಸೌಂದರ್ಯವೂ ಮಿಳಿತಗೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಈ ದೃಶ್ಯಗಳ ಇನ್ನಿಂದ ಅವರಿಗೂ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಿಂಬಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ:

ಗಾಯಗೊಂಡ ನೆಲದಲ್ಲಿ...

ಕಬಂಧ ಬಾಹುಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಬೆಚ್ಚಿಗುಡ್ಡಗಳು ಗಾಯಗೊಂಡಿವೆ. ಎದೆಹಾಲೂ ನಂಜಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವರೆ ನೀರಧಾರೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿವೆ. 'ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೇ ಹಾಗಳ ಒಳಗೇ ಅಮೃತದ ಬಿಂದು'ಗಳ ಬದಲಾಗಿ, 'ಹಸುರಿದ್ದ ಗಿಡಮರ ಬೆಳ್ಳಿಗಿಡ್ಡ ಹೂವೆಲ್ಲ ನೆತ್ತರ ಕುಡೆದ್ದಾಗಿ ಕೆಂಪಾದವೋ' ಎನ್ನುವರೆ ಹೂ ಹಸುರು ಚಿಗುರಸ್ತೆಲ್ಲ ಕೆದಿದೆ ನುಣ್ಣನೆ ದೂಳನ ಬ್ರಾರೆ. ವೀರಾಪಗೊಂಡ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಫಟ್ಟಿಸುತ್ತ, ದೂಳು ಚೆಮ್ಮೆಸುತ್ತ, ನಡೆದ್ದೇ ದಾರಿ ಎನ್ನುವರೆ ಚಲಿಸುವ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು. ಭರವಸೆಗಳೆಲ್ಲ ನೀರುಪಾಲಾಗಿ ವಿಷಾದವೇ ಮುದುಂಬಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ನಾರೀಹಳ್ಳ. ತಾಳೀಯ ಮೇರುವಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಕುಮಾರಸ್ಥಾಮಿ. ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಸಂಭವಿಸುವ ಸ್ವಾಂತಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಬದುಕಿನ ಗುರುತ್ವವೇ ಪರುಪೇಡಾದ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಗಿಡಿಯಾರ ಸ್ಥಿತಿಗೊಳ್ಳಿದಂತೆ ಮುಣ್ಣಗಳನ್ನು ದೂಡುತ್ತಿರುವ ಪದುಸಿನಿನ ದ್ವಾರಾ ಜನ. ದೂಳು ಮುಕ್ಕಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆ ಕೆಳೆದುಕೊಂಡು ಕಂಗಾಲಾದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಅಕ್ಕರಗಳು; ಹೊಳಪು ಮಾಸಿದ ವಿಜಾರಗಳು...

ಜೀವಕ್ಕೆ ಹಾಯಿಸುವ ಭೂದೃಶ್ಯಗೊಂಡಿದೆ. ಮುಕ್ಕಳು ಹೊಮುಕ್ಕಳ ಶರಾಫಾತದಿದ ಗಾಯಗೊಂಡು ನಲುಗಿರುವ ಭೇಷಪ್ರಕೃತಿ ಇನ್ನೊಂದರೆ. ವಾಸ್ತವದ ವರದು ತುದಿಗಳಿಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಸಂಘೋರಿನ ಸೌಂದರ್ಯ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ವೀರಾಪಗೊಳಿಸುವ ಕಬಂಧ ಹಸುಗಳು, ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ವಿರೋಧಾಭಾಸಗಳಲ್ಲವೇ? ಸಂಕ್ರಮಣದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿರುವನೇರೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಇರುವುದೇ, ಸದ್ಗುಣ ಬಗೆಹರಿಯದ ಕಗ್ಗಂಟು.

ಪ್ರಕೃತಿ ಕೆಲವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪದಗಳಿಗೆ ನಿಲುಕದ ದಿವ್ಯ ಅನುಭೂತಿ, ದೈವಸ್ವಂಧಿ ಅನುಪಮ ಜೀಲುವಿನ ಚೆತ್ತಾಪಾರಿ ಚೆತ್ತಾರ. ಇದೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಂಪತ್ತು; ದೇಹಜಹುದಾದ ಸರಕು, ಗಳಿಂಬಹುದಾದ ಹಣ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ದೇವಿಯಾಗಿ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಭಾವಿಸುವರು ಕುಮಾರಸ್ಥಾಮಿಗೆ ಮೌರ್ಹ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ವಹಿವಾಟಾಗಿ

ನೋಡೆಬಳ್ಳವರೂ ಕುಮಾರಸ್ಥಾಮಿಯನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ದೈವವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವನ್ನು ಗಿಬುರಿ ಗಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಘೋರಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದೆಂದರೆ ಕೆಂಡೂಳನ್ನು ಮೀರುವುದೆಂದಧರ. ಮೈಯನ್ನು ಕವಿಯುವ ದೂಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿದಂತೆ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹತ್ತಿದಂತೆ ಎಚ್ಚರಪಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಪರಿಸರದ ಗಾಯಗಳನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರ್ದವಗೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸೇ, ಚೆತ್ತಾರದಲ್ಲಿನ ನೆತ್ತರುಕೆಂಪಿಗೂ ಕಂಬಿಗೂ ವಿಷಣ್ಣಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಾಶವೇನುವುದು ಸ್ವನಾಶವಾ ಹೌದು ಎನ್ನುವುದು ಹಸರುನ್ನು ಹೊನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು ಅರಿಯದ ಸಂಗತಿಯೇನ್ನಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಅರಿವಿನ ಮೇಲೆ ಹಣ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಾರಾರಿ ಎಂಧದೆಂದರೆ, ಮಾನವೀಯತೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿ ಕೆಲಿ ಹಾಕಿ ಹೃದಯದ ಯಾವುದೋ ಕತ್ತಲ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ವಸಿದಿರುವಂತೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಸುಖಾಗ್ನಿಯೇ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆ ಎಂದು ನಂಬಬಲ್ಲವರು ಮಣ್ಣ ಒಡಲನ್ನು ಬಗೆಯಬಲ್ಲರು, ತಾಯಿಯೋಡಲನ್ನು ಗಾಯಗೊಳಿಸುವರು. ಭೋಗದ ಲಾಲಸೆಗೆ ವದೆ ಕುರುಡಾಗುವುದು, ಬರಡಾಗುವುದು, ಮರುಡಾಗುವುದು. ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆ ತುಂಬಿಕೊಡಾಗಿ, ಕರುಳುಬ್ಳಿಗಳ ನಾಳಿಗಳಿಗೂ ಹೊಳ್ಳಿಯಿಸುವುದು ಸಹಜವಾಗುವುದು.

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜೀವಗಳ ಬಲನಿಗೆ ನಿಜದ ಸೂಜಿಮೊನೆ ತಾಗಿಸಿದ್ದ ಕೊರೊನಾ ಕಾಲಫ್ರಷ್ಟು, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕವಿದ ಸ್ವಾಧ್ಯಾದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಕೊಂಚ ತೆಲುವಾಗಿಸಿತ್ತು. ಸ್ವಾಧ್ಯಾದ ಪರದೆ ತೆಲುವಾದುದರ ಪರಿಣಾಮ ಪರಿಸರದ ಗಾಯಗಳೂ ಕೊಂಚ ಗುಣವಾಗಿ, ಮಣ್ಣ ನೀರು ಗಾಳಿಗಳ್ಲಿ ಜೀವಕೆ ಮನುಗಳೊಡಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಇತಿಹಾಸದುದ್ದಕ್ಕೂ ಅರಿವಿನ ದಾರಿಯ ನಡಿಗೆಗಳು ದೀರ್ಘವಲ್ಲವ್ಯೇ. ಮತ್ತು ದೇ ಎಡರು ತೊಡರು, ಗಾಯಗೊಳಿಸುವ ಉನ್ನಾದರೂ, ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವನ್ನು ಬಹುದುವಿಕೆಯಾಗಿ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಭಾವಿಸುವರು ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಇರುವುದೇ, ಸದ್ಗುಣ ಬಗೆಹರಿಯದ ಕಗ್ಗಂಟು.

ಚಂಪಕಮಾಲಾ

- ಕುರಿಯಂತೆ ನಡೆಯುವವರು ಒಹಳಮ್ಮೆ ಜನರು, ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ನಡೆಯುವವರು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ.
- ದ.ರಾ. ಬೆಂದ್ರೆ
- ಸತ್ಯದ ಜೊತೆ ಬದುಕುವವನು ಯಾರಿಗೂ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.
- ಸಾಕ್ಷಿಟ್
- ಯಾರು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ

ಮಾತೇ ಮುತ್ತು

ತಿದ್ದುವ, ಶೀಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಉಂಟು. -ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ಕೂಗೋರ್

- ಸುಖಿ, ಸ್ವೇಚ್ಛಾತನ್ಯ ಕರೆತರುತ್ತದೆ. ಕವ್ವ ಅವರ ಅಹಂತೆಯನ್ನು ಪರೆಕ್ಕಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಪಿ. ಸ್ವೇರ್ಸ್
- ತಿಳಿದವರೆ ಜಗತೆಲ್ಲ ರಸದ ಉಂಟು.
- ಜ.ಎಸ್. ವಿಶ್ವರೂಪ

- ಬರಲಿರುವ ಸ್ವಾರ್ವೇಶಗಳನ್ನು ಸದಾ ನಿಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಜಾಣತನ.
- ವಿ.ಕೃ.ಗೋಚಾರ್
- ನೀತಿಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿಲ್ಲದ ವಾದವು ಮಾತಿನ ವೈಭಿಕಾರ.
- ಎಸ್.ಎಲ್.ಭೇರಪ್ಪ
- ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬುದು ಅರೋಗ್ಯವಂತರ ಕಾಯಿಲೇ.
- ಪಿ.ಲಂಕೇಶ್